

RAPORT DE PROGRES
privind implementarea, în anul 2018, a Planului de acțiuni privind reducerea rețelilor tratamente, abuzului și discriminării față
de persoanele aflate în custodia Poliției pentru anii 2017-2020

Nr. crt.	Acțiuni	Subacțiuni	Indicatori de performanță	Termene de realizare	Măsurile întreprinse
1	2	3	4	5	6
1.1	Consolidarea cadrului normativ	1.1.1. Evaluarea prevederilor legale și identificarea soluțiilor pentru reglementarea modului de executare a reținerii, ca măsură procesuală de constrângere, și a statutului persoanei reținute	Domeniu de intervenție juridică determinat; cadru normativ amendat	Trimestrul I, 2018	A fost elaborat raportul de evaluare a cadrului juridic de reglementare a instituției reținerii, deținerii și escortării. La etapa elaborării acestuia au fost luate în considerație atât recomandările instituțiilor/organizațiilor naționale și internaționale formulate urmare realizării vizitelor de monitorizare în Izolatoarele de detenție provizorie ale Poliției, cât și consultații angajații subdiviziunilor teritoriale ale IGP, care nemijlocit realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute. Raportul, urmează să servească suport informațional la etapa formulării propunerilor de armonizare a cadrului juridic pe acest segment.
		1.1.2. Revizuirea cadrului instituțional de reglementare a procesului de deținere și escortare a persoanelor aflate în custodia Poliției, precum și a acțiunilor care să asigure drepturile persoanei reținute și deținute	Număr de acte amendate sau aprobate; reglementări clare în materie de detenție și escortare a persoanelor reținute	Trimestrul I, 2019	
		1.1.3. Modificarea cadrului normativ de reglementare a raporturilor de muncă pentru personalul care realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute și armonizarea	Proiect de act normativ elaborat și aprobat; cadru normativ armonizat	Trimestrul III, 2018	La 20.03.2018, a fost aprobat ordinul MAI nr. 96, ”cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” prin care s-a dispus ca pentru perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993.

		acestora cu reglementările aplicate angajaților altor instituții ce execută atribuții analoage			La 24.01.2018 a fost aprobat ordinul MAI nr. 18, ”cu privire la retribuirea muncii funcționarilor publici cu statut special/militarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”. Prin acest act normativ au fost aprobate salariile de funcție și categoriile de salarizare a funcționarilor publici cu statut special/militarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, soldele de funcție ale militarilor în termen, elevilor și cursanților instituțiilor de învățământ ale ministerului, precum și Regulamentul cu privire la modul de stabilire, calculare și achitare a drepturilor salariale, sporurilor, plăților suplimentare, indemnizațiilor și compensațiilor funcționarilor publici cu statut special/militarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În conformitate cu prevederile anexei nr. 2 al actului normativ prenotat, ce vizează Nomenclatorul funcționarilor publici cu statut special/ militarilor din cadrul MAI, care își satisfac serviciul în condiții deosebite în unități cu destinație specială sau își exercită funcțiile de serviciu în condiții extremale și de risc, pentru funcționarii publici cu statut special din cadrul Batalionului special de escortă și pază și Batalionului de reacționare operativă a DP mun. Chișinău, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din cadrul serviciilor de escortă din cadrul inspectoratelor de poliție municipale și raionale a fost prevăzut un spor salarial în proporție de 25% și respectiv 15% din salariul de funcție. Totodată, potrivit prevederilor pct. 55 al Regulamentului, pentru activitate în condiții nefavorabile și legate de factorul uman, pentru angajații Izolatoarelor de detenție provizorie, la fel a fost stabilit un spor lunar la salariul de funcție în mărime de 25%. Aceste intervenții motivaționale, vin să asigure sustenabilitatea eforturilor realizate în asigurarea stabilității în funcție și, totodată, să soluționeze complexitatea problemelor existente la nivel instituțional legate inclusiv de atractivitatea profesiei.
1.2.	Elaborarea procedurilor standard de operare în domeniul reținerii, pazei și escortei persoanelor deținute	1.2.1. Elaborarea nomenclatorului de proceduri ce trebuie adoptate în domeniul executării reținerii și escortării persoanelor deținute	Nomenclator aprobat	Trimestrul IV, 2017	În scopul identificării domeniilor de intervenție ce necesită a fi procedurate, a fost evaluată situația pe domeniu ce generează confuzii, lasă loc de interpretări sau, care nu sunt suficient de bine descrise, fiind solicitată în acest sens și poziția tuturor subdiviziunilor teritoriale. În acest sens, s-a reușit identificarea celor mai vulnerabile domenii de intervenție pentru angajații Poliției ce vizează procesele de reținere, deținere, pază și escortă, întocmindu-se un nomenclator al acestora, (34/1- 1397 din 28.12.2017). Lista activităților nu este una exhaustivă, aceasta urmând a fi revizuită și completată ori de câte ori va fi nevoie. Elaborarea procedurilor standard de operare urmează a fi realizată în ordinea prioritară, reieșind din importanța și urgența acestora.
		1.2.2. Elaborarea și aprobarea procedurilor standard de operare în diferite situații pentru angajați	Număr de proceduri elaborate	2018–2020	Cu suportul Fundației SOROS Moldova, au fost elaborate 3 proceduri standard de operare: - Procedura standard de operare privind plasarea persoanei reținute în Izolatorul de detenție preventive, aprobată prin ordinul IGP nr. 193 din 30.03.2018; - Procedura standard de operare privind escortarea și transportarea persoanei private de libertate, aprobată prin ordinul IGP nr. 194 din 30.03.2018; - Procedura standard de operare pentru reținere, aprobată prin ordinul IGP nr. 195 din 30.03.2018; La 03.04.2018, acestea au fost lansate în cadrul evenimentului public organizat în cadrul IGP, informația fiind posibil de vizualizat accesând linkul: http://politia.md/ro/content/lansarea-procedurilor-standard-de-operare-privind-retinerea-escortarea-si-detentia.

					În perioada 19 – 21 iunie 2018, de către IGP, de comun cu Fundația Soros Moldova, au fost organizate 3 mese rotunde în zona Nord (IP Bălți), Centru (DP mun. Chișinău) și Sud (IP Cahul), privind aplicabilitatea Procedurilor standard de operare în domeniul reținerii escortării și deținerii persoanelor în custodia Poliției, la care au participat reprezentanți din cadrul tuturor subdiviziunilor teritoriale ale Poliției. Evenimentele au fost organizate cu participarea expertului român, care a participat la elaborarea POS, Marian Tudor. Acest exercițiu, a constituit o etapă preparatorie pentru realizarea sesiunilor de instruire din toamna anului curent, cu angajații Poliției. Totodată, în baza relațiilor de parteneriat cu Fundația Soros Moldova, în luna iunie curent, au fost demarate procedurile de elaborare a Modulului de instruire interactivă a angajaților Poliției în domeniul aplicării POS-urilor. Procedurile Standard de Operare reprezintă o noutate pentru sistemul de justiție penală din Republica Moldova și sunt destinate angajaților poliției care, pot dispune reținerea de facto sau de drept a persoanelor bănuite de săvârșirea infracțiunilor. Acestea fiind elaborate de reprezentanții IGP și ai societății civile, descriu exact ce trebuie să facă angajații Poliției în procesul de reținere a persoanelor bănuite, de la oprirea în stradă și până la plasarea în detenție provizorie în custodia poliției.
		1.2.3. Editarea manualului de proceduri standard de operare în domeniul executării reținerii, deținerii și escortării persoanelor deținute	Minimum câte un exemplar pentru fiecare unitate specializată și teritorială a Poliției	Trimestrul II, 2020	
2.1.	Optimizarea organizării și funcționării izolatoarelor de detenție provizorie	2.1.1. Realizarea raportului de evaluare a sistemului actual de detenție provizorie în cadrul Poliției	Raport realizat	Trimestrul IV, 2017	Prin Dispoziția șefului IGP nr. 34/1 – 62 din 03.03.2017 ”Cu privire la evaluarea Izolatoarelor de detenție provizorie din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției”, a fost instituit grupul de lucru instituțional, în componența a 4 persoane care, în perioada 06 – 24.03.2017, au vizitat toate Izoloarele de detenție provizorie din cadrul unităților structurale ale Poliției. Grupul de lucru, au evaluat activitatea tuturor IDP, inclusiv celor a căror activitate a fost sistată integral sau parțial.
		2.1.2. Revizuirea sistemului de executare a detenției din cadrul Poliției prin crearea izolatoarelor de detenție regionale	Hartă a izolatoarelor de detenție provizorie optimizată; acte de dispoziție emise	2017–2019	Urmare acestui exercițiu, a fost elaborat Raportul instituțional cu privire condițiile de detenție, prin care s-au propus mai multe soluții privind îmbunătățirea condițiilor de deținere, precum și ajustarea algoritmului de funcționare al IDP, prin instituirea de IDP regionale, întrucât formula actuală presupune implicații financiare majore, iar renovarea tuturor acestora potrivit standardelor nu va putea fi realizată din cauza insuficienței resurselor financiare. La etapa realizării Raportului, în cadrul subdiviziunilor Poliției funcționau 31 IDP, 18 amplasate în totalitate la suprafața solului, 10 la nivel de demisol și 3 în subsol. Planurile arhitecturale ale IDP, au evidențiat existența a 285 celule, cu o capacitate de cazare de 703 locuri. Vizitele efectuate la fața locului de către angajații IGP, au scos în evidență faptul că 50% din totalul celulelor existente potrivit documentației, nu funcționează, ușile spațiilor de cazare fiind sigilate, din cauza necorespunderii minimului de condiții prevăzute de normele internaționale și europene în materie.

					Prin urmare noua hartă optimizată a IDP urmează a fi instituită reieșind din mai mulți factori determinanți: starea clădirilor; amplasamentul (<i>la suprafață, demisol, subsol</i>); suprafața sediului; capacitatea de cazare; poziționarea geografică; factorul demografic; analiza situației infracționale; analiza fluxului de deținuți; distanța cea mai apropiată până la instanța de fond și Curtea de Apel din circumscripția căreia face parte instanța; distanța cea mai apropiată până la Izolatoarele de urmărire penală din sistemul penitenciar; infrastructura rutieră; corelarea cu politicile statului relevante domeniului (<i>reforma sectorului justiției, Procuraturii, sistemului penitenciar, organizării teritorial-administrative, etc.</i>). Astfel, pentru realizarea obiectivului propus, în perioada vizată este planificată instituirea Izolatoarelor de detenție provizorie regionale, în număr de 15, selectarea acestora urmând a fi realizată pe baza criteriilor sus enunțate. Reieșind din rezultatele analizei realizate, a fost propusă crearea IDP pe lângă următoarele subdiviziuni: DP mun. Chișinău, IP Edineț, Rîșcani, Soroca, Bălți, Sîngerei, Ungheni, Hîncești, Orhei, Criuleni, Anenii Noi, Cimișlia, Căușeni, Cahul, Comrat.
2.2.	Garantarea condițiilor decente de detenție	2.2.1. Instituirea, la nivelul Poliției, a unei structuri specializate cu atribuții privind coordonarea activităților de pază, supraveghere și escortă	Structură creată și funcțională	Trimestrul IV, 2017	Prin ordinul MAI nr. 315 din 03.10.2018 ”Cu privire la modificarea Ordinului MAI nr. 71 din 28.02.2013”, în cadrul Serviciului poliției judecătorești a IGP, a fost creată Secția detenție și escortă. Noua structură este instituită din 4 posturi: 1 – șef, 1 – specialist principal și 2 - specialiști superiori. Noua structură urmează să asigure o politică instituțională unitară pentru implementarea, la nivelul structurilor instituite, a recomandărilor formulate în domeniul respectării drepturilor omului. Astfel, rolul acestei subdiviziuni este unul determinat în implementarea la nivel instituțional a recomandărilor Subcomitetului ONU pentru prevenirea torturii, Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), Avocatului Poporului (Ombudsman), Mecanismului național pentru prevenirea torturii (MNPT), precum și instituțiilor/ organizațiilor naționale responsabile de monitorizarea drepturilor omului a persoanelor aflate în detenție.
		2.2.2. Elaborarea și aprobarea normelor minime obligatorii privind condițiile de detenție din cadrul Poliției, inclusiv pentru persoanele cu nevoi speciale	Standarde de detenție aprobate	Trimestrul IV, 2017	Reducerea relelor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia poliției, a constituit întotdeauna una din preocupările majore ale Ministerului afacerilor interne, instituția manifestând o reacție promptă la toate obiecțiile și recomandările înaintate de către instituțiile internaționale, Mecanismului național de prevenire a torturii (MNPT), instituției Avocatului Poporului și reprezentanților societății civile. Doar, în ultimii ani, urmare observațiilor și recomandărilor înaintate Ministerului de interne, a fost sistată integral activitatea a 8 IDP: <i>Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Strășeni, Dondușeni, Inspectoratul național de Investigații, Vulcănești, Bălți.</i> În contextul implementării suportului bugetar pentru reforma Poliției, în perioada 2017-2020 urmează a fi renovate minim 15 izoloare de detenție provizorie, precum și întreprinse alte activități conexe orientate la îmbunătățirea condițiilor de aflare a persoanelor deținute în custodia Poliției. În acest context, în scopul stabilirii unui set unitar de reguli aplicabile în procesul de modernizare a Izolatoarelor de detenție provizorie, prin ordinul șefului IGP nr.527 din 28.12.2017, au fost aprobate Normele minime obligatorii pentru spațiile de detenție și

					autospecialele destinate transportării persoanelor deținute aflate în custodia Poliției. Prezentele norme stabilesc noua arhitectură a IDP, care constituie o condiționalitate în procesul de modernizare a IDP, cât și cerințele minime față de cazarmament. Totodată, acestea reprezintă ansamblul cerințelor minime aplicabile în procesul elaborării documentației pentru construcția de noi obiective, reparația capitală, modernizarea, modificarea, transformarea, extinderea și utilizarea spațiilor de cazare pentru persoanele deținute, aflate în custodia Poliției. Acestea urmează a fi aplicate doar pentru IDP supuse procesului de reparație capitală și nu pentru situația actuală a IDP.
		2.2.3. Realizarea documentației de proiect și deviz pentru reconstrucția și amenajarea izolatoarelor de detenție provizorie din cadrul Poliției	Documentație de proiect realizată	Trimestrul IV, 2017	Îmbunătățirea condițiilor de deținere în cadrul spațiilor de detenție ale Poliției, a constituit întotdeauna una din preocupările majore ale instituției, acest obiectiv prioritar fiind oglindit în mai multe documente de politici naționale și sectoriale cum sunt Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016 – 2018, Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016 – 2020, Strategia Națională de Ordine și Securitate Publică pentru anii 2017 – 2020. Acest obiectiv este inclus ca unul prioritar și în Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar pentru reforma Poliției, parte integrantă a Acordului de finanțare semnat între CoE și Guvernul Republicii Moldova. Potrivit documentului, în perioada 2017 – 2020, urmează a fi renovate minim 15 izoloare de detenție provizorie, precum și întreprinse alte activități conexe orientate la îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție. În anul 2017, au fost demarate activitățile preparatorii pentru îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție, fiind elaborată documentația de proiect și deviz pentru renovarea a 10 IDP (<i>Anenii Noi, Cahul, Căușeni, Cimișlia, Edineț, Hîncești, Orhei, Rîșcani, Singerei, Ungheni</i>). Totodată, în situația Inspectoratului de poliție Criuleni, ce reprezintă obiect de investiții capitale, s-a reușit actualizarea proiectului și acomodarea la condițiile prestabilite. Totodată, în anul 2018, s-a reușit achiziționarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect și deviz privind renovarea IDP Soroca și Comrat, construcția IDP Bălți, precum și elaborat devizul de cheltuieli privind modernizarea IDP Chișinău. Proiectele elaborate presupun amenajări ale încăperilor și pentru persoanele cu nevoi speciale or, conform viziunii de dezvoltare instituțională pe această dimensiune, acestea urmează a fi instituite în zona de Nord (Bălți), Centru (Chișinău și Hîncești) și Sud (Cahul).
		2.2.4. Construcția izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de poliție Bălți	Construcție finalizată și amenajată	2018–2020	În contextul implementării Planului de acțiuni privind reducerea rețelilor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției, în luna martie 2018 a fost lansată procedura de licitație publică (<i>în continuare - LP</i>) privind elaborarea documentației de proiect și deviz privind construcția IDP din cadrul IP Bălți. Din cauza ofertei majorate, grupul de lucru pentru achiziții a dispus anularea rezultatelor LP și lansarea unei proceduri de achiziție repetată (<i>LP nr. 18/01792</i>). La 29.05.2018 a avut loc deschiderea ofertelor licitației publice repetate nr. 18/01792, în cadrul căreia a fost selectată compania câștigătoare conform criteriului cel mai mic preț. Suplimentar, conform procedurilor ce vizează obiectele noi de investiții capitale, au

					fost completate, cu informațiile necesare, anexele HG nr.1029 din 19.12.2013 privind investițiile capitale publice, care au fost comunicate Ministerului Finanțelor. La etapa de elaborare a documentației de proiect, dat fiind faptul că sediul Inspectoratului de poliție Bălți este inclus în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, cu nr. 22, au fost obținute avizele favorabile necesare de la Consiliul Național al Monumentelor Istorice pentru proiectarea unui nou Izolator pe teritoriul IP Bălți. Totodată, MF a informat că, în baza propunerilor MAI, la elaborarea CBTM pentru anii 2019 – 2021, obiectivul ce vizează construcția IDP Bălți a fost inclus în lista de proiecte noi de investiții capitale aprobat prin HG nr. 851 din 20.08.2018. Suplimentar, construcția IDP Bălți a fost inclusă în anexa nr. 6 a Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303 din 30.11.2019, "Investițiile capitale pe autorități publice centrale", cu stabilirea unui buget de 4,5 mln. lei pentru anul 2019. Construcția obiectivului urmează a fi demarată în anul 2019 și finalizată în anul 2020.
		2.2.5. Reconstrucția și amenajarea izolatoarelor de detenție provizorie	Minimum 14 izolatoare de detenție provizorie renovate conform standardelor	2017–2020	Pe parcursul anului 2017, a fost elaborată documentația de proiect și deviz pentru renovarea a 10 IDP (<i>Anenii Noi, Cahul, Căușeni, Cimișlia, Edineț, Hîncești, Orhei, Rîșcani, Sîngerei, Ungheni</i>). În baza documentației de proiect, a fost lansată procedura (LP nr.18/00991 din 16.03.2018) privind achiziționarea lucrărilor de construcții pentru aceste obiective. Urmare evaluării ofertelor au fost semnate 10 contracte de antrepriză, unul cu compania "Profnatina" SRL, pentru modernizarea IDP Ungheni, 8 (opt) cu compania SRL "Green Engineering" pentru reparația capitală a IDP Căușeni, Hîncești, Edineț, Rîșcani, Sîngerei, Orhei, Cimișlia și Cahul și un contract cu compania "Igostaff Construct" SRL pentru reparația capitală a IDP Anenii Noi. Lucrările au fost deja demarate la toate obiectivele. Pe perioada desfășurării lucrărilor de reparație capitală, activitatea acestor IDP a fost sistată integral până la finalizarea procesului de modernizare și operaționalizare deplină a acestora. Totodată, în contextul construcției IP Criuleni, în cadrul căruia este prevăzută funcționarea unui IDP, pentru operaționalizarea deplină a Izolatorului, au fost alocate resurse financiare pentru achiziționarea mobilierului și echipamentului necesar.
		2.2.6. Amenajarea spațiilor de plimbare astfel încât, pe lângă lumină și căldură naturală, să ofere protecție împotriva vremii nefavorabile	Spații de plimbare amenajate, potrivit normelor aprobate, în toate izolatoarele de detenție provizorie renovate	2018–2020	În conformitate cu Normele CPT, exercițiile fizice constituie o parte importantă a programului zilnic al persoanelor deținute, inclusiv în Izolatoarele de detenție provizorie ale Poliției. În acest sens, la etapa elaborării caietului de sarcini pentru achiziționarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect, au fost formulate condițiile minime față de acestea, astfel încât să fie suficient de spațioase și echipate corespunzător, pentru a permite persoanelor deținute în IDP să desfășoare careva activități (ex: sport) în aer liber, precum și să poată proteja împotriva vremii nefavorabile. Amenajarea curții de plimbări, a fost descrisă și în Normele minime obligatorii pentru spațiile de detenție și autospecialele destinate transportării persoanelor deținute aflate în custodia Poliției, aprobate prin ordinul șefului IGP nr.527 din 28.12.2017. Deși normele CPT nu stabilesc exhaustiv suprafața minimă necesară pentru realizarea exercițiilor în aer liber pentru deținut, la etapa de proiectare, a fost luată în considerație numărul locurilor din IDP, astfel încât pe parcursul zilei, să fie oferită posibilitatea fiecărei persoane, fără excepții, să facă exerciții în aer liber cel puțin o oră.

		2.2.7. Amenajarea camerelor de așteptare (celule) în cadrul unităților Poliției	Minimum 100 de camere de așteptare (celule) renovate	2018–2020	În contextul implementării Suportului Bugetar pentru Reforma Poliției, conform Acordului de finanțare nr.CRIS: ENI/2015/038-144, încheiat între Republica Moldova și Comisia Europeană, Guvernul și-a asumat o serie de angajamente ce urmează a fi îndeplinite până la finele anului 2020, care să facă Poliția o instituție profesionistă, bine instruită, echipată, responsabilă, eficientă, transparentă, comparabilă cu instituțiile similare din spațiul comunitar. Unul din obiectivele prioritare asumate, ce necesită a fi realizate în perioada de referință, este îmbunătățirea condițiilor materiale de deținere a persoanelor aflate în custodia Poliției și garantarea drepturilor acestora. Potrivit prevederilor Matricei de politici privind implementarea suportului bugetar pentru Reforma poliției și Planul de acțiuni privind reducerea relelor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției, aprobat prin HG nr.748 din 20.09.2017, este prevăzută modernizarea a 100 încăperi (<i>camere de prezentare spre recunoaștere, întrevedere cu apărătorul, camere de audiere, celule de tranzit</i>) din cadrul subdiviziunilor Poliției. În contextul proceselor de modernizare capitală demarate la obiectivul IP Telenești, a fost lansată procedura de contractare a serviciilor de reconstrucție însă, în virtutea unor circumstanțe obiective, procedura a fost anulată.
		2.2.8. Dezvoltarea sistemului de telefonie IP (<i>Internet Protocol</i>) în cadrul subdiviziunilor Poliției pentru asigurarea dreptului la informare a rudelor sau a altor persoane despre locul deținerii	Sistem implementat în toate unitățile teritoriale	2018–2020	Dreptul unei persoane din custodia poliției de a putea informa o persoană apropiată sau un terț de situația sa trebuie să fie garantat chiar de la începutul detenției. Acest drept se regăsește inclusiv în textul art. 173 CPP care obligă persoana care a întocmit procesul-verbal de reținere, în cel mult 6 ore, să dea posibilitatea persoanei reținute să anunțe una din rudele apropiate sau o altă persoană despre locul unde este deținută. CPT subliniază inclusiv necesitatea respectării alin. 2 al aceluiași articol care prevede, în cazul persoanelor reținute – cetățeni străini, posibilitatea informării ambasadei sau consulatului dacă persoana reținută o cere. Cu toate acestea, standardele CPT recunosc că exercitarea acestui drept poate fi supusă unor anumite excepții, destinate protejării intereselor legitime ale anchetei poliției, care trebuie să fie clar definite și strict limitate în timp, iar recurgerea la acestea trebuie să fie însoțită de garanții adecvate (<i>de exemplu, orice întârziere a informării unei persoane apropiate sau a unui terț trebuie consemnată în scris împreună cu motivele care au impus-o și supusă aprobării unui funcționar superior de poliție care nu are nici o legătură în cauză sau a unui procuror</i>). Deși, în cadrul vizitelor de monitorizare realizate de către CPT, nu au fost relevate neconformități la aspectul respectării dreptului de a contacta o persoană apropiată în vederea notificării detenției, în majoritatea cazurilor, contactarea persoanelor era realizată prin intermediul telefoanelor oferite de angajații poliției. În acest context, dezvoltarea sistemului de telefonie în cadrul subdiviziunilor Poliției pentru asigurarea dreptului la informare a rudelor sau a altor persoane despre locul deținerii a fost una imperativ necesară. În procesul realizării lucrărilor de modernizare, urmează a fi implementat și această componentă.
		2.2.9. Implementarea în spațiile de detenție a sistemului de comunicare de tip	Sistem de comunicare implementat în toate izolatoarele de	2018–2020	În conformitate cu proiectele de execuție elaborate pe parcursul anilor 2017 – 2018, sunt prevăzute instalarea sistemelor de radioficare precum și montarea sistemelor de comunicare de tip interfon în fiecare celulă. Aceste elemente noi sunt prevăzute pentru garantarea unui climat înalt de siguranță și protecție pentru deținuți și angajații Poliției.

		interfon și a terminalelor sistemului de radioficare	detenție provizorie renovate		Astfel, pe parcursul anului 2018, s-a reușit instalarea unor astfel de sisteme în 4 IDP ale Poliției (<i>Edineț, Hîncești, Ungheni și Căușeni</i>)
2.3.	Asigurarea condițiilor de audiere a persoanelor aflate în custodia Poliției	2.3.1. Crearea și amenajarea, în incinta izolatoarelor de detenție provizorie, a camerelor de audiere a persoanelor	Camere de audiere create în toate izolatoarele de detenție provizorie renovate	2017–2020	În contextul demarării procesului de modernizare a Izolatoarelor de detenție provizorie, au fost prevăzute și instituite camere de audiere în toate IDP supuse procesului de modernizare.
		2.3.2. Dotarea camerelor de audiere cu echipamente de înregistrare audio și video	100% din camerele de audiere din izolatoarele de detenție provizorie echipate corespunzător	2017–2020	Potrivit Normelor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) înregistrarea electronică (audio și/sau video) a audierilor, reprezintă pentru deținuți o garanție suplimentară importantă împotriva relelor tratamente. În acest sens, pe parcursul anului 2018, s-a reușit instalarea unor astfel de sisteme în 4 IDP ale Poliției (<i>Edineț, Hîncești, Ungheni și Căușeni</i>).
2.4.	Garantarea întreprinderii deținuților cu avocații în condiții de confidențialitate	2.4.1. Amenajarea, în cadrul subdiviziunilor polițienești și al izolatoarelor de detenție provizorie, a spațiilor pentru întreprinderea persoanelor reținute, arestate, condamnate, în condiții de confidențialitate, cu avocații	100% din unitățile Poliției asigurate cu spații pentru întreprinderile private ale deținutului cu avocatul	2017–2020	Comunicarea confidențială dintre o persoană și avocatul său este protejată de Convenție pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și reprezintă o garanție importantă a dreptului persoane la apărare. În acest context, amenajarea spațiilor pentru întreprinderea persoanelor reținute, arestate, condamnate, în condiții de confidențialitate cu avocații, au fost prevăzute în proiectele de modernizare a IDP.
3.1.	Dezvoltarea capacităților de escortare și transport	3.1.1. Aprobarea normelor minime obligatorii pentru unitățile de transport specializate	Norme minime elaborate și aprobate	Trimestrul IV, 2017	Prin ordinul IGP nr. 527 din 28.12.2017, la nivelul Poliției au fost aprobate Normele minime de dotare și utilare a autospecialelor destinate transportării persoanelor deținute aflate în custodia Poliției. Prin aprobarea acestora s-a urmărit drept scop stabilirea unui set unitar de reguli aplicabile în procesul modernizării parcului auto pentru transportarea persoanelor deținute.
		3.1.2. Achiziționarea unităților de transport specializate pentru transportarea persoanelor aflate în custodia Poliției și reutilizarea lor pentru a corespunde cu cerințele minime	Minimum 25 de unități specializate achiziționate; 100% din unitățile de transport conforme normelor aprobate	2017–2019	Astfel, pe parcursul anului 2017, s-a reușit achiziționarea a 20 unități de transport pentru transportarea deținuților. 10 u.t. au fost reutilitate, conform normelor aprobate și transmise subdiviziunilor teritoriale în cadrul evenimentului festiv din 12.02.2018. Totodată, în anul 2018, au fost achiziționate suplimentar 5 unități de transport destinate pentru transportarea persoanelor deținute, (<i>LP nr.18/00153 din 19.01.2018</i>). Pentru reutilizarea și adaptarea condițiilor de transportare la standardele comunitare, în anul 2018, au fost contractate servicii de reutilare a celor 15 unități de transport (<i>LP nr.18/00275 din 08.01.2018</i>). Acestea sunt dotate cu sisteme moderne de monitorizare video, climatizare, ventilare, iluminare artificială adaptate la suprafața boxelor, centuri

		3.1.3. Implementarea sistemelor moderne de monitorizare și de comunicații în timpul deplasării	100% din unitățile achiziționate echipate cu dispozitive de monitorizare și de comunicații	2017–2019	de siguranță, etc.
3.2.	Reorganizarea sistemului actual de escortare	3.2.1. Instituirea structurilor specializate de escortare și pază la nivelul fiecărei unități a Poliției ce realizează detenția provizorie	Mecanism instituționalizat	2018–2019	Urmează a fi instituite în contextul procesului de reorganizare instituțională a IGP.
		3.2.2. Revizuirea mecanismului actual de interacțiune între serviciile de escortare din cadrul Poliției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, în vederea optimizării cheltuielilor și eforturilor de escortare, prin aprobarea unui ordin interdepartamental care să descrie clar situațiile și modalitatea de interacțiune	Act departamental elaborat, consultat și implementat	Trimestrul III, 2018	În contextul implementării reformei sistemului penitenciar, prin HG nr. 437 din 15.05.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr.1119 din 14 octombrie 2004 „Privind unele chestiuni ce țin de activitatea sistemului penitenciar”, care stabilea unele chestiuni legate de supravegherea și escortarea deținuților. Acest lucru, pe departe nu a soluționat deplin aspectele de escortare a deținuților. Este de notat că, potrivit prevederilor art. 21 lit. k) al Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, asigurarea deținerii persoanelor reținute în izolatoarele de detenție provizorie, precum și escortarea acestora este atribuită expresă a Poliției iar Totodată, reieșind din prevederile art. 13 al.(2) lit. h) escortarea persoanelor în privința cărora sentința nu a devenit definitivă este competența Administrației Naționale a Penitenciarelor. În acest sens, se constată un deficit de reglementare pentru situația persoanelor aflate în custodia sistemului penitenciar, în privința cărora nu a fost soluționată, prin sentință, fondul cauzei. Prin urmare, acest subiect necesită o abordare mai complexă și găsirea unei soluții viabile, de consens, la nivel de autorități publice, fapt ce impune continuarea acestor activități și în 2019.
		3.2.3. Elaborarea unui mecanism de interacțiune între serviciile de escortă din cadrul Poliției, pentru optimizarea cheltuielilor/ eforturilor	Mecanism elaborat, aprobat și implementat	Trimestrul IV, 2018	Pilotarea și implementarea mecanismelor de interacțiune între serviciile de escortă din cadrul Poliției, pentru optimizarea cheltuielilor/ eforturilor instituției, urmează a fi puse în aplicare începând cu anul 2019, întrucât aceste procese sunt direct legate de punerea în funcțiune și operaționalizarea completă a IDP supuse reparației capitale.
4.1.	Implementarea sistemelor	4.1.1. Dezvoltarea și pilotarea la nivelul	Sistem pilotat	Trimestrul II, 2018	La 26.03.2018, la sediul MJ a avut loc ședința comună a MJ, PG, MAI și CNA, unde a fost supus dezbaterii Conceptul ”E-Reținere” elaborat de către expertul contractat de

	informaționale	Poliției a modulului „e-Reținere” cu conectarea la Sistemul informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”			către MJ, în baza necesităților prezentate de Poliție. Urmare prezentării Conceptului, s-a decis examinarea suplimentară de către subiecții vizați cu prezentarea propunerilor de îmbunătățire a acestuia. La 11.09.2018, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional e-Reținere.
		4.1.2. Achiziționarea echipamentului tehnic pentru conectarea la Sistemul informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”	Echipament achiziționat și distribuit către subdiviziuni	Trimestrul II, 2018	Pentru gestionarea eficientă a cazurilor de detenție, pregătirea dosarelor, pentru deținuți, până la punerea în aplicare a soluției informatice de gestionare a cazurilor persoanelor reținute, la finele anului 2018 au fost achiziționate imprimante multifuncționale pentru 11 IDP planificate a fi date în exploatare în anul 2019.
		4.1.3. Implementarea și operaționalizarea Sistemului informațional „e-Reținere” la nivelul structurilor Poliției	Acces la Sistemul informațional „e-Reținere” în 100% din unitățile Poliției	Trimestrul II, 2019	
		4.1.4. Elaborarea cadrului juridic instituțional de gestionare a Sistemului informațional „e-Reținere”	Cadru juridic de reglementare elaborat, consultat și aprobat	Trimestrul III, 2019	
4.2.	Dezvoltarea profesionalismului, integrității și a transparenței acțiunilor angajaților implicați în asigurarea detenției persoanelor aflate în custodia Poliției	4.2.1. Elaborarea și editarea unui compendiu cu extrase de acte normative internaționale și comunitare ce vizează detenția în cadrul Poliției	Compendiu editat și distribuit unităților Poliției	Trimestrul II, 2018	Această activitate este realizată cu suportul organizațiilor partenere, cu competențe de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor în locurile de detenție și urmează a fi finalizată în semestrul I 2019.
		4.2.2. Realizarea exercițiilor tactice de	Minimum un exercițiu anual	2019–2020	

		simulare în diferite situații de criză legate de procesul de pază și escortă a deținuților	desfășurat; număr de participanți la exerciții		
		4.2.3. Evaluarea periodică a cunoștințelor și capacităților fizice ale angajaților implicați în activități de pază, supraveghere și escortă în baza unor condiții prestabilite de instituție	Rată de promovare; nivel ridicat de cunoaștere și aplicare a procedurilor de intervenție	2018–2020	În conformitate cu prevederile ord. IGP nr. 506 din 26.11.2018 ”cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale angajaților Poliției”, în perioada 03 – 31.12.2018, toți funcționarii publici cu statut special din cadrul subdiviziunilor Poliției, au fost supuși procedurii de evaluare a performanțelor profesionale, promovând cu succes exercițiul de evaluare.
		4.2.4. Investigarea tuturor sesizărilor privind preținsele cazuri de rele tratamente, abuz și discriminare	Număr de sesizări recepționate și examinate; sesizări transmise spre examinare conform competenței materiale; număr de cazuri examinate în aspect disciplinar	2017–2020	Combaterea fenomenului torturii și altor rele tratamente rămâne a fi în continuare una din provocările majore pentru autorităților naționale, inclusiv datorită faptului că standardele dreptului internațional impun Statului obligația de responsabilitate pentru comportamentul față de persoanele aflate în custodia sa. La nivel național, Procuratura este instituția responsabilă de investigare efectivă a tuturor sesizărilor și informațiilor din care rezultă rele tratamente, or Procuratura este unicul actor procesual abilitat cu competența de a investiga aceste cazuri. Deși, la nivel național, există formalizat mecanismul de identificare, înregistrare și raportare a preținsele cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant,- Ordinul comun al Procurorului General, Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne, Directorului General al Serviciului Vamal, Directorului Centrului Național Anticorupție și Ministrului Sănătății nr.77/572/408/639-o/197/1589 din 31.12.2013, în Raportul Procuraturii Generale din 2017 este menționat faptul identificării mai multor carențe referitoare la prestația profesională a unor angajați ai IGP al MAI de punere în aplicare a acestui instrument. Încălcările de referință s-au circumscris unei practici vicioase de examinare în cadrul autorității a petițiilor în care se reclamă acțiuni de rele tratamente pretins a fi aplicate de către polițiști, deși în asemenea cazuri competența de efectuare a investigațiilor revine exclusiv organelor Procuraturii. O asemenea abordare nu face decât să tergiverseze termenul de examinare nemijlocită și să reducă din posibilitățile autorităților competente de a acumula operativ probele cu privire la incident. Analiza datelor statistice scoate în evidență că politicile implementate de stat în ultimii ani, îndreptate spre netolerarea relelor tratamente și torturii de către persoanele oficiale, continuă să aibă un impact pozitiv. Astfel pe parcursul anului 2017 de către PG au fost examinate 639 sesizări cu privire la preținsele cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, 319 dintr-acestea având ca subiect al investigării funcționarii Poliției (<i>183 – ofițeri de investigații, 114 – polițiști din cadrul Inspectoratului național de patrulare și 22 – ofițeri de urmărire penală</i>)

					În 187 cazuri, locul declarat al comiterii faptei au fost încăperile/sediile subdiviziunilor Poliției (30 – în IDP, 90 în inspectorate de poliție, exceptând IDP, și 67 în incinta sectoarelor/posturilor de poliție). Din totalul sesizărilor examinate în 508 cazuri, de către procurori a fost adoptate 508 hotărâri de refuz în pornirea urmăririi penale, iar în 103 cazuri a fost pornită urmărirea penală în baza art. 166¹ și 368 CP. Pe parcursul anului 2017 în baza art.166/1 din Codul penal de către instanțele de fond au fost pronunțate 10 sentințe în privința la 12 persoane, inclusiv 5 sentințe de condamnare a 7 persoane (inclusiv 6 polițiști), dintre care o sentință în privința unui polițist - condamnare cu închisoare reală, iar restul 4 sentințe în privința la 6 persoane (5 dintre care sunt polițiști) au fost condamnați la pedeapsa închisorii cu aplicarea art.90 din Codul penal (suspendarea executării pedepsei), în toate cazurile fiind aplicată pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități. În cazul unui polițist a fost pronunțată o sentință de încetare prin aplicarea Legii privind amnistia. În alte 4 cazuri în privința la 4 persoane (3 din ele în privința polițiștilor) instanțele de fond au pronunțat sentințe de achitare, toate fiind atacate de către acuzatorii de stat cu apel. Analiza statistică, cu date dezagregate, pentru anul 2018 va fi disponibilă după finalizarea raportului subdiviziunii specializate din cadrul Procuraturii Generale.
4.3.	Asigurarea accesului persoanelor deținute la examinare medicală de calitate	4.3.1. Elaborarea unui concept de atragere și menținere a personalului medical în sistemul de detenție provizorie din cadrul Poliției și reducerea influenței asupra lor din partea conducătorilor subdiviziunilor Poliției	Concept elaborat	Trimestrul II, 2018	În scopul identificării și implementării soluțiilor alternative pe segmentul ce vizează examinarea medicală a persoanelor plasate în Izolatoarele de detenție provizorie ale Poliției, la 14.04.2018, în incinta IGP s-a desfășurat ședința comună cu participarea reprezentantului Ministerului Sănătății, muncii și protecției sociale, unde au fost analizate și puse în discuție alternative ale modului de examinarea a persoanelor față de care au fost aplicate măsurile procesuale de constrângere. Totodată, la 15.06.2018, a fost organizată o ședință de lucru a reprezentanților IGP, cu participarea serviciului medical al MAI și Direcției politice în domeniul ordinii și securității publice pe aspectul identificării alternativelor ce vizează modul de examinarea a persoanelor față de care au fost aplicate măsurile procesuale de constrângere. În cele din urmă, s-a decis efectuarea unui raport privind impactul financiar ale soluțiilor propuse. Suplimentar, pentru găsirea unei soluții tranzitorii, IGP se află în proces de consultare a organizațiilor cu competențe de monitorizare a respectării drepturilor omului în locurile de detenție.
		4.3.2. Amenajarea, în incinta izolatoarelor de detenție provizorie, a spațiilor destinate examinării medicale în condiții de confidențialitate	Spații medicale amenajate în toate izolatoarele de detenție provizorie renovate	2017–2020	În contextul acomodării condițiilor de detenție din cadrul IDP, au fost prevăzute încăperi destinate examinării medicale în condiții de confidențialitate.

		4.3.3. Elaborarea procedurilor pentru garantarea confidențialității și intimității persoanelor deținute în procesul examinării medicale	Proceduri elaborate și aprobate; ponderea examinărilor realizate cu solicitarea supravegherii de către personalul nemedical	Trimestrul III, 2018	A fost elaborat proiectul procedurii standard de operare pe dimensiunea examinării medicale și garantării asistenței medicale de către funcționarii din domeniul detenției, care la moment se află în procedură de consultare cu organizațiile partenere.
4.4.	Asigurarea siguranței deținerii și a integrității personalului	4.4.1. Aprobarea nomenclatorului echipamentului și mijloacelor speciale necesare pentru realizarea activităților de pază, supraveghere și escortă	Nomenclator aprobat	Trimestrul I, 2018	În scopul eficientizării activităților de deținere, pază și escortare a persoanelor private de libertate, respectării garanțiilor persoanelor pe perioada aflării în custodia Poliției, prin Ordinul IGP nr. 333 din 26.07.2018 a fost aprobat Nomenclatorul echipamentului și mijloacelor speciale necesare realizării activităților de pază, supraveghere și escortă din cadrul subdiviziunilor Poliției. Acesta descrie exhaustiv echipamentul și mijloacele speciale permisibile, specificațiile acestora, domeniul de aplicare și cantitățile. Nomenclatorul nu face referință la aspectul condițiilor și modului de aplicare a acestora întrucât, aspectele date sunt descrise în Ghidul privind intervenția profesională în exercițiul funcției, aprobat prin Ordinul interdepartamental MAI/MJ/MF/CNA/SIS/SPPS nr. 4/44/17-0/6/1/4 din 11.01.2018.
		4.4.2. Dotarea corespunzătoare cu mijloace speciale a personalului ce realizează paza, supravegherea și escortarea deținuților	Echipament achiziționat	Trimestrul IV, 2018	S-a reușit achiziționarea a 146 seturi: curelușe de siguranță 56-ȘR-121 piele, huse p/u încărcător; huse p/u cătușe; curele; tocure p/u pistol; cătușe cu balamale; măști antigaz; bastoane de cauciuc și 30 veste antiglonț. Totodată, în perioada următoare, pentru operaționalizarea deplină a IDP și autospecialelor din dotarea poliției, destinate transportării persoanelor deținute, acestea urmează a fi echipate corespunzător cu echipamente specifice, conform Nomenclatorului echipamentelor și mijloacelor speciale necesare realizării activităților de pază, supraveghere și escortă din cadrul subdiviziunilor Poliției.
		4.4.3. Echiparea cu camere video portabile a angajaților implicați în paza persoanelor aflate în custodia Poliției	Rata angajaților implicați în paza și escortarea persoanelor deținute echipați cu camere video portabile; acțiuni de intervenție înregistrate	2018–2019	În luna octombrie 2018, cu suportul unui expert din Georgia, contractat de UNDP, a fost realizat un studiu de fezabilitate cu privire la utilizarea camerelor de corp (body cameras) pentru polițiști. Acesta a fost prezentat angajaților Poliției în cadrul IGP a avut loc prezentarea rezultatelor studiului, care oferă mai multe alternative de implementare a acestui concept la nivelul Poliției, având la bază mai mulți factori determinanți. Achiziția echipamentului, urmează a fi realizată în perioada anilor 2019 – 2020.
		4.4.4. Instalarea sistemelor de monitorizare video pe perimetru și în spațiile de detenție, precum și în unitățile de transport specializate	100% din izolatoarele de detenție provizorie renovate supravegheate video; 100% din unitățile de transport achiziționate monitorizate video	2018–2019	Pe parcursul anului 2018, au fost instalate sisteme de monitorizare video în 4 IDP (IP Edineț, Căușeni, Ungheni și Hîncești). Astfel, în prezent, monitorizarea video completă a persoanelor aflate în detenție este asigurată în 5 IDP (IP Chișinău, Edineț, Căușeni, Ungheni și Hîncești). Acest lucru urmează a fi extins la toate IDP. Totodată, au fost instalate sisteme de monitorizare video în 15 autospeciale ale Poliției. Pentru echiparea 100% a IDP aflate în proces de modernizare și autospecialelor achiziționate, această activitate urmează să aibă continuitate și pe parcursul anilor 2019 – 2020.

		4.4.5. Implementarea în locurile de detenție provizorie a sistemelor moderne de securitate, inclusiv de detectare a obiectelor interzise, pentru a exclude eventuale cazuri de abuz și intimidare a persoanelor deținute	Echipamente achiziționate; 100% din izolatoarele de detenție provizorie modernizate asigurate cu echipament	2018–2019	Pe parcursul anului 2018 în 4 IDP ale Poliției (<i>Edineț, Căușeni, Hâncești și Ungheni</i>), au fost instalate mai multe sisteme care să asigure securitatea persoanelor deținute: control acces, instalație antiincendiară, sistem video-monitorizare, sistem comunicare interfon. Suplimentar, pentru garantarea unui nivel înalt de securitate, precum și prevenirii obiectelor interzise, este necesară asigurarea IDP și autospecialelor cu detectoare portabile de metale de înaltă performanță .
		4.4.6. Elaborarea procedurilor standard de operare privind modul de realizare a controlului corporal și a percheziției persoanelor aflate în custodia Poliției	Proceduri elaborate și diseminate în toate structurile Poliției; număr de sesizări cu privire la cazurile de intimidare	2019	
4.5.	Asigurarea dreptului la informare a persoanelor aflate în custodia Poliției	4.5.1. Elaborarea și distribuirea pliantelor informative redactate pe înțelesul tuturor persoanelor de orice vârstă, expuse într-un limbaj simplu și clar, disponibile în diferite limbi	Pliante editate; pliante distribuite	2018–2020	În scopul respectării drepturilor persoanelor reținute, cu suportul Fundației Soros-Moldova a fost elaborată scrisoarea de drepturi, aprobată prin Ordinul MAI nr. 192 din 29.06.2016, care se regăsește tradusă în mai multe limbi vorbite (<i>română, rusă, engleză, franceză, germană, italiană, turcă, ucraineană, bulgară, găgăuză, arabă</i>). Pentru asigurarea unei accesibilități extinse la scrisoarea de drepturi, pentru toți funcționarii Poliției, atât în cadrul procesului penal cât și contravențional, aceasta a fost plasată pe pagina web oficială a Poliției, aceasta fiind disponibilă prin accesarea directă a bannerului având link-ul http://www.politia.md/sites/default/files/scrisoarededrepturi-letterofrights_a5_final_0.pdf . Pentru sporirea nivelului de informare a persoanelor aflate în conflict cu legea, prin demersul șefului Poliției (<i>nr. P-III/48 din 19.02.2018</i>) a fost solicitat suplimentar, de la angajații Poliției, înmânarea unui exemplar a scrisorii de drepturi, redactată într-un limbaj simplu, clar și pe înțelesul tuturor persoanelor de orice vârstă, tuturor subiecților procesului penal și sau contravențional.
4.6.	Monitorizarea spațiilor de detenție	4.6.1. Aplicarea instrumentelor de monitorizare a respectării drepturilor omului în procesul de reținere	Rapoarte de monitorizare realizate; recomandări implementate	2017–2020	La data de 26.08.2018, în cadrul unei mese rotunde organizate, de către Ombudsman și membrii consiliului pentru prevenirea torturii a fost prezentat ”Raportul anual de activitate” în cadrul căruia au fost reflectate toate neconformitățile relevate urmare vizitelor de monitorizare realizate pe parcursul anului 2017. Totodată, pe parcursul anului 2018, în scopul monitorizării respectării drepturilor persoanelor private de libertate, plasate în custodia Poliției, reprezentanții Consiliului de prevenire a torturii, în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, a realizat - 10 vizite de monitorizare în locurile de detenție preventivă (7 preventive, 2 repetate, 1 ad-hock): Chișinău, Orhei, Ștefan-Vodă, Ocnița, Drochia, Bender, Comrat, Căușeni, Anenii Noi. La fel, în baza Acordului de parteneriat semnat între IGP și IDOM, de către reprezentanții organizației au fost realizate 12 vizite de monitorizare a IDP, (11

					preventive, 1 repetată): IDP Cimișlia, IDP Cahul, IDP Cantemir, IDP Comrat, IDP Drochia, IDP Fălești – 2ă, IDP Soroca, IDP Fălești, IDP Glodeni, IDP Rezina, IDP Șoldănești, obiecțiile și recomandările fiind prezentate IGP și subdiviziunilor aflate în subordine, prin intermediul rapoartelor de monitorizare elaborate în acest sens.
5.1.	Dezvoltarea capacităților și abilităților persoanelor cu competențe în domeniul pazei, supravegherii și escortării deținuților	5.1.1. Revizuirea planului de instruire continuă a polițiștilor	Plan de instruire continuă revizuit	Trimestrul IV, 2017	În scopul asigurării calității pregătirii profesionale a angajaților, adaptării procesului de instruire la necesitățile instituționale, de către serviciul de profil din cadrul IGP au fost evaluate documentele de politici naționale, sectoriale și intersectoriale de realizarea cărora se face responsabilă Poliția. În acest sens, au fost identificate prioritățile de dezvoltare instituțională și domeniile de intervenție prioritare, pe baza cărora, au fost înaintate propuneri de ajustare a Planului de instruire pentru cursurile de perfecționare/specializare/recalificare în anul de studii 2017 – 2018, desfășurate pentru angajații subdiviziunilor MAI în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”, precum și a Planului de desfășurare a procesului de formare profesională continuă la locul de serviciu în anul 2017 – 2018.
		5.1.2. Elaborarea ghidului metodologic de instruire interactivă a polițiștilor care realizează rețineri și a celor care supraveghează detenția persoanelor reținute în custodia Poliției în baza procedurilor standard de operare	Ghid metodologic de instruire interactivă a polițiștilor elaborat și aprobat	Trimestrul IV, 2017	Această activitate este una interdependentă de acțiunea ce vizează elaborarea procedurilor standard de operare pe domeniul reținerii, deținerii și escortării persoanelor deținute în custodia Poliției. Procedurile standard de operare au fost aprobate prin ordinul IGP nr. 193, 194 și 195 din 30.03.2018. În perioada 19 – 21 iunie curent, în baza Dispoziției IGP nr. 34/2-207 din 17 mai 2018, de către IGP, de comun cu Fundația Soros Moldova, au fost organizate 3 mese rotunde în zona Nord (IP Bălți), Centru (DP mun. Chișinău) și Sud (IP Cahul), privind aplicabilitatea Procedurilor standard de operare în domeniul reținerii escortării și deținerii persoanelor în custodia Poliției, la care au participat reprezentanți din cadrul tuturor subdiviziunilor teritoriale ale Poliției. Evenimentele au fost organizate cu participarea expertului român, care a participat la elaborarea acestora, dl. Marian Tudor. Acest exercițiu, a constituit o etapă preparatorie pentru realizarea sesiunilor de instruire din toamna anului 2018, cu angajații Poliției. Cât privește elaborarea Ghidului de instruire, în baza Acordului de parteneriat semnat între MAI, IGP și Fundația Soros-Moldova din 03.04.2018, cu suportul experților a fost elaborat Modulul de instruire interactivă pentru angajații Poliției în baza Procedurilor Standard de Operare privind reținerea, escortarea și detenția în custodia Poliției. Astfel, în baza acestuia, în perioada 19.09.2018 – 02.11.2018, de către echipa de formatori au fost instruiți 80 angajați ai Poliției, din care 20 manageri de nivel mediu din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției.
		5.1.3. Organizarea sesiunilor interactive de instruire a polițiștilor care realizează rețineri penale și contravenționale	Minimum 2 seminare de instruire a câte 2 zile; minimum 50 de polițiști instruiți pe an	2017–2020	În scopul dezvoltării capacităților profesionale ale polițiștilor, în cadrul Departamentului dezvoltare profesională și managerială al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, pe parcursul anului 2017 – 2018 au fost organizate și desfășurate 92 cursuri de perfecționare/specializare, unde au fost instruiți 1771 angajați ai subdiviziunilor Poliției. Cu precădere pentru angajații ce aplică reținerea, ca măsură procesuală de constrângere în cadrul procesului penal și/sau contravențional, au fost realizate 3 sesiuni de instruire: 4 cu tematica ”<i>Activitatea de urmărire penală</i>”, la care au participat 80 angajați ai Poliției și 3 ce vizează ”<i>Protecția juridică a drepturilor omului / minorităților naționale</i>”, la care au participat 73 angajați. Totodată, în contextul organizării și desfășurării procesului de formare profesională

				continuă la locul de serviciu, în perioada de referință, de către toate subdiviziunile IGP a fost studiat subiectul cu genericul ”Urmărirea, prinderea/reținerea persoanelor suspecte în săvârșirea unei fapte ilicite”. Totodată, în baza Acordului de parteneriat semnat între MAI, IGP și Fundația SOROS Moldova, în perioada 19.09.2018 – 02.11.2018, au fost realizate instruirii de formare a funcționarilor Poliției (<i>ofițeri de investigație, ofițeri de urmărire penală, angajați ai serviciului escortă și detenție preventivă</i>) privind aplicarea procedurilor standard de operare elaborate în domeniul reținerii. Instruirea s-a desfășurat în baza modulului de instruire interactivă elaborat, la aceste exerciții participând 80 persoane.
	5.1.4. Organizarea sesiunilor de instruire interactivă a polițiștilor angajați în escortarea și detenția în cadrul inspectoratelor de poliție și al izolatoarelor de detenție provizorie prin prisma respectării drepturilor omului și egalității de gen	Minimum 2 seminare de instruire a câte 2 zile anual; minimum 50 de polițiști instruiți pe an	2017–2020	În baza Acordului de parteneriat semnat între Inspectoratul General al Poliției și Institutul pentru Drepturile Omului din Republica Moldova, pe parcursul anului 2017 au fost realizate 8 sesiuni de instruire specializate, de care au beneficiat 162 persoane din cadrul Poliției: -142 angajați ai Poliției, pe diferite nivele manageriale, ce realizează atât misiuni de coordonare cât și de realizare a deținerii, pazei și escortei persoanelor aflate în custodia Poliției; -20 felceri ce activează în cadrul Izolatoarelor de detenție provizorie din cadrul subdiviziunilor Poliției. Instruirile au fost realizate de către experți în domeniul drepturilor omului, prevenirii și combaterii relelor tratamente din cadrul Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și ONG-urilor de profil. În anul 2018 au fost organizate și desfășurate 8 sesiuni specializate de formare, în cadrul cărora au fost instruiți 180 angajați. Totodată, în perioada 17 – 20.07.2018, și 29 – 30.11.2018, cu suportul IDOM, au fost desfășurate 3 sesiuni de instruire pentru 75 angajați ai Poliției care activează în domeniul escortei și pazei deținuților. În același context, urmare condamnării, la 18.12.2017, a Republicii Moldova de către Comitetului ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale pentru eșecul statului în investigarea eficientă a infracțiunilor motivate de ură rasială și lipsa unui remediu efectiv în fața instanțelor naționale, în perioada 8–11 octombrie 2018, cu suportul IDOM a fost organizată o instruire de tip formare de formatori în domeniul combaterii infracțiunilor motivate de ură, în cadrul căreia au fost instruite 18 persoane implicate în asigurarea pregătirii inițiale și continue a ofițerilor de poliție din cadrul MAI, CIPAL, IGP și ai Academiei de Poliție. Suplimentar, în baza Acordului de parteneriat semnat între MAI, IGP și Fundația SOROS Moldova, în perioada 19.09.2018 – 02.11.2018, au fost realizate 4 instruirii de formare a funcționarilor Poliției (<i>ofițeri de investigație, ofițeri de urmărire penală, angajați ai serviciului escortă și detenție preventivă</i>) privind aplicarea procedurilor standard de operare elaborate în domeniul reținerii, escortării și plasării persoanelor private de libertate în cadrul IDP ale Poliției, la care au participat 80 persoane. La fel, în temeiul demersului IGP, în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” au fost instruiți 17 angajați din cadrul IDP și 8 angajați ce activează în cadrul serviciului escortă.
	5.1.5. Realizarea exercițiilor practice privind modul și	Minimum 2 exerciții practice realizate anual	2018–2020	Prin emiterea ordinului interinstituțional nr. 317 (MAI) din 27.10.2017 a fost instituit Grupul de lucru interinstituțional pentru elaborarea proiectului de ordin privind aprobarea Ghidului cu instrucțiuni detaliate, clare și precise privind gestionarea forței

		condițiile de aplicare a forței și a mijloacelor speciale din dotarea Poliției în privința persoanelor reținute			fizice în exercițiul funcțiunii. În baza analizei ex-ante realizate, au fost elaborate și descrise, situațiile de aplicare a forței fizice și armei de foc. Ghidul privind intervenția profesională în exercițiul funcției a fost aprobat prin Ordinul interdepartamental MAI/MJ/MF/CNA/ SIS/SPPS nr. 4/44/17-0/6/1/4 din 11.01.2018. Ghidul are drept scop uniformizarea practicilor și tehnicilor corecte de pregătire, organizare și executare a măsurilor privind aplicarea forței fizice a mijloacelor speciale și a armei de foc. Acesta urmează a fi integrat în programele de studii ale Academiei ”Ștefan cel Mare” a MAI, de care urmează să beneficieze toți angajații Poliției aflați la cursurile de formare inițială, continuă și manageriale. Suplimentar, în perioada de referință, au fost desfășurate următoarele activități: - în perioada 13.03.2018 - 26.04.2018, conform dispoziției IGP nr.34/3-75 din 05.03.2018, au fost organizate și desfășurate instruirii cu angajații subdiviziunilor Poliției la compartimentul instrucția tragerii cu ajutorul tirului interactiv din cadrul Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger”; - în perioada 18.06-05.07 conform Dispoziției IGP nr.34/3-273 din 14.06.18, au fost organizate și desfășurate ședințe de trageri din pistolul Makarov precum și susținerea normativelor la pregătirea fizică cu angajații Poliției; - în perioada 15.10.2018-16.11.2018 conform Ordinului IGP nr.432 din 09.10.2018 „Cu privire la organizarea evaluării cunoștințelor la pregătirea de bază a angajaților subdiviziunilor IGP”, au fost desfășurate testări și susținerea normativelor de control la compartimentele pregătirea fizică și instrucția tragerii;
		5.1.6. Realizarea vizitelor de studii în subdiviziunile omoloage din alte țări pentru preluarea bunelor practici	Minimum o vizită de studii realizată anual; număr de participanți	2017–2018	În contextul elaborării Procedurilor Standard de Operare pentru reglementarea instituției reținerii și arestului polițienesc, în perioada 11-16 iunie 2017, membrii Grupului, alcătuit din reprezentanți ai Inspectoratului General al Poliției al MAI și ai societății civile, au efectuat o vizită de studiu în Marea Britanie. În scopul preluării bunelor practici pe dimensiunea ce vizează detenția preventivă și realizarea escortării persoanelor deținute, în perioada 19 – 23 iunie 2017, 4 reprezentanți din cadrul subdiviziunilor IGP au realizat o vizită de studiu în cadrul subdiviziunii omoloage din România. În același context, în perioada 11.12-14.12.2017, echipa de management a proiectului din cadrul IGP, a realizat o vizită de studiu în domeniul managementului proiectelor, organizat în cadrul Poliției Naționale a Republicii Polone, în orașul Varșovia. Totodată, în perioada 10.09-14.09.2018, 6 persoane din cadrul IGP și subdiviziunilor subordonate, de comun cu reprezentanții Institutului pentru drepturile omului din Moldova (IDOM) și Procuraturii Generale, au realizat o vizită de studiu, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Poliției din Republica Cehă, unde au fost prezentate practicile instituției în procesul de management al detenției preventive, precum și condițiile materiale de detenție, în care se realizează privarea de libertate pe 72 ore.
5.2.	Consilierea psihologică a polițiștilor	5.2.1. Formarea profesională a psihologilor din cadrul unităților	Număr de seminare realizate; număr de psihologi instruiți	2017–2019	Pe parcursul anului 2018, pe dimensiunea formării profesionale a psihologilor au fost realizate 2 sesiuni, în cadrul cărora au fost instruiți 14 angajați. Astfel, conform dispoziției IGP nr.34/3-431 din 03.10.2018, în perioada 08.10.2018-09.10.2018 în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI a fost desfășurat cursul de

		Poliției, inclusiv în domeniul prevenirii și diminuării arderii emoționale și a stresului profesional			perfecționare/specializare cu tematica „Pregătirea psihologică”, la care au fost instruiți 10 angajați. Suplimentar, conform dispoziției IGP nr.34/7-454 din 11.10.2018 , în perioada 15.10.2018 – 19.10.2018 în cadrul Centrului Multifuncțional de Pregătire Shengen, România, a fost desfășurat cursul de instruire „Tehnici de analiză și influențare a comportamentului”, la care au participat 4 angajați.
		5.2.2. Realizarea seminarelor de instruire în cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției privind diminuarea arderii emoționale și a stresului profesional	Seminare desfășurate; număr de participanți	2017–2019	Conform dispoziției IGP nr.34/3-136 din 05.04.2018 „Cu privire la organizarea și desfășurarea formării profesionale de bază la locul de muncă, compartimentul pregătirea generală, cu angajații subdiviziunilor IGP, pe parcursul anului 2018 au fost desfășurate 56 de ședințe de informare cu privire la diminuarea arderii emoționale și a stresului profesional. În cadrul acestor activități au fost implicați ca formatori, specialiști din cadrul Serviciului psihologic al cadrul subdiviziunilor Poliției. Totodată, în conformitate cu prevederile dispoziției IGP nr.34/3-344 din 17.08.2018 cu privire la organizarea și desfășurarea formării profesionale de bază la locul de muncă, în perioada 11.09.2018-11.10.2018, cu angajații subdiviziunilor IGP au fost desfășurate 57 de ședințe de informare la tematica „Managementul timpului”.
		5.2.3. Consilierea psihologică a polițiștilor care sânt frecvent în contact cu persoane reținute	Raport anual de evaluare psihologică realizat; număr de consilieri realizate	2017–2019	Pe parcursul anului 2018, de către specialiștii serviciului psihologic din cadrul subdiviziunilor Poliției au fost desfășurate 987 consilieri psihologice. La fel pe parcursul perioadei de referință au fost realizate 2961 evaluări psihologice.